

FAUNA & FLORA
INTERNATIONAL

TRAFFIC

Pravosudna
akademija

LIFE19 GIE/BG/000846 SWIPE Project
Successful Wildlife Crime Prosecution in Europe

ANALIZA MOGUĆNOSTI USPOSTAVE NACIONALNE
"MREŽE" VEZANE ZA SUZBIJANJE KAŽNJIVIH RADNJI
PROTIV DIVLJIH VRSTA U HRVATSKOJ

ELABORAT O PROCJENI LJUDSKIH KAPACITETA,
VREMENSKOG OKVIRA I OKVIRNIH FINANCIJSKIH
TROŠKOVA POTREBNIH ZA USPOSTAVU I KONTINUIRANO
DJELOVANJE MREŽE U HRVATSKOJ, UKLJUČUJUĆI
PREPORUKE ZA USPOSTAVU MREŽE

Zagreb, srpanj 2022.

Sadržaj

Mogućnosti osnivanja nacionalne mreže za suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta u Republici Hrvatskoj.....	7
1. Uvodna razmatranja o potrebi osnivanja nacionalne mreže.....	7
2. Mogući opći ciljevi nacionalne mreže	9
3. Glavni zadaci nacionalne mreže.....	10
3.1. Praćenje stanja i kretanja kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta.....	10
3.2. Zajednička analiza slučajeva dobre i loše prakse.....	10
3.3. Donošenje preporuka o standardima dobre prakse i preporuka za izbjegavanje loše prakse.....	11
3.4. Donošenja protokola o postupanju	11
3.5. Međusobno obavještanje dionika nacionalne mreže	11
3.6. Poticanje i organiziranje edukacija	11
3.7. Poticanje specijalizacije i jačanje stručnih kapaciteta unutar postojećih državnih tijela i javnih ustanova	12
3.8. Analiza i predlaganje izmjena i dopuna normativnih akata koji se odnose na suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta	12
3.9. Organiziranje i provođenje kampanja koje će imati ulogu senzibiliziranja stručne i opće javnosti o problemu kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta.....	12
3.10. Sudjelovanje u međunarodnoj suradnji u segmentu suzbijanja kriminaliteta na štetu divljih vrsta	13
3.11. Poticanje i organiziranje zajedničkih i pojedinačnih akcija usmjerenih na otkrivanje kažnjivih radnji.....	13
3.12. Poticanje i organiziranje zajedničkih koordiniranih preventivnih akcija na određenom području.....	13
4. Potrebni koraci za osnivanje i razvoj nacionalne mreže.....	14
4.1. Određivanje inicijativnog tijela koje će operativno voditi formiranje nacionalne mreže.	14
4.2. Iskazivanje spremnosti nadležnih državnih tijela za sudjelovanje u radu nacionalne mreže.	14
4.3. Sporazum o osnivanju nacionalne mreže.....	15
4.4. Identifikacija i uključivanje u mrežu najboljih stručnjaka u području suzbijanja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta u nadležnim tijelima.	15
4.5. Formiranje nacionalne komunikacijsko-analitičke točke koja će prikupljati/kojoj će se dostavljati podaci dionika mreže.....	16
4.6. Formiranje mrežnog (web) mjesta za komunikaciju.....	16

4.7. Formiranje statističkog/analitičkog obrasca pomoću kojeg će se prikupljati podaci od dionika nacionalne mreže.....	16
4.8. Početak rada nacionalne mreže.....	17
5. Nacionalna i regionalna razina funkcioniranja mreže?	18
6. Preporuka – tijela i institucija uključenih u nacionalnu „krovnu“ mrežu	21
7. Koordinacija i vođenje nacionalne mreže.....	25
8. Financijski troškovi osnivanja i funkcioniranja nacionalne mreže.....	26
PRILOG:	27
ANALIZA POSTOJEĆEG INSTITUCIONALNOG SUSTAVA VEZANOG ZA SUZBIJANJE KAŽNJIVIH RADNJI PROTIV DIVLJIH VRSTA.....	27
Detekcija tijela i institucija uključenih u sustav suzbijanja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta i analiza „slabih“ i „jakih“ točaka u pojedinim institucijama	27
Uvodna razmatranja.....	27
1. Državni inspektorat Republike Hrvatske	28
2. Javne ustanove za zaštitu prirode	30
3. Policija	33
4. Carinska uprava.....	35
5. Obalna straža	36
6. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.....	37
7. Sudovi.....	40
8. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	42
9. Drugi kapaciteti koji mogu doprinijeti suzbijanju kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta.....	43

OPIS PROJEKTOG ZADATKA - Analiza mogućnosti uspostave nacionalne "mreže" vezane za suzbijanje kažnjivih radnji protiv divljih vrsta u Hrvatskoj

Opis projekta LIFE SWiPE (*Successful Wildlife Crime Prosecution in Europe*), LIFE19 GIE/BG/000846

Projekt LIFE SWiPE ima za smanjiti broj kažnjivih radnji protiv zaštićenih biljnih i životinjskih divljih vrsta¹ (u daljnjem tekstu divlje vrste) kroz bolju provedbu domaćih propisa i okolišnih propisa EU-a te povećanje kvalitete i uspješnosti procesuiranja počinitelja kaznenih djela i prekršaja, pomažući tako oporavak ugrožene europske biološke raznolikosti i zdravlje ekosustava.

Unatoč ozbiljnom negativnom utjecaju na očuvanje vrsta, sigurnost i javno zdravstvo, kažnjive radnje protiv okoliša i prirode se rijetko otkrivaju, prijavljuju, procesuiraju i kažnjavaju. Stoga je cilj projekta povećati, za 25%, broj otkrivenih, prijavljenih i procesuiranih kažnjivih radnji protiv divljih vrsta zahvaljujući većoj stručnosti, boljoj međuagencijskoj i prekograničnoj suradnji nadležnih tijela.

Bolju provedbu projekta LIFE SWiPE omogućuje suradnja s ključnim europskim tijelima i organizacijama kao što su mreža za praćenje trgovine divljim vrstama - TRAFFIC, Europska mreža tužitelja za zaštitu okoliša (ENPE), Forum sudaca Europske unije za zaštitu okoliša (EUFJE).

Projekt traje od 1.9.2020. do 31.8.2023., a provodi se u 11 zemalja Europe. Projektno partnerstvo obuhvaća sljedeće institucije: Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (DORH), Pravosudna akademija Hrvatske, WWF Adria, WWF Adria – Srbija, Fauna & Flora International, WWF Španjolska, WWF Mađarska, WWF Italija, WWF Poljska, WWF Rumunjska, WWF Slovačka, WWF Ukrajina.

Cilj projektnog zadatka analize mogućnosti uspostave nacionalne "mreže" vezane za suzbijanje kažnjivih radnji protiv divljih vrsta u Hrvatskoj.

Kako bi se doprinijelo cjelokupnom rezultatu projekta LIFE SWiPE, u okviru projektnih pilot aktivnosti potrebno je analizirati mogućnost uspostave nacionalne "mreže" (temeljene na načelima EnviCrimeNet-a) vezane za suzbijanje kažnjivih radnji protiv divljih vrsta u Hrvatskoj.

Predmetna mreža treba uključivati institucije, odnosno stručnjake iz institucija koje se bave otkrivanjem, prijavljivanjem i procesuiranjem kažnjivih radnji protiv divljih vrsta (policija, državno odvjetništvo, državni inspektorat, čuvari prirode, carina, suci).

---

¹ Termin "zaštićene vrste" u smislu ovog dokumenta odnosi se na vrste koje su zaštićene CITES konvencijom (sve zaštićene biljne, životinjske vrste i vrste gljiva), Direktivom o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore EU-a (životinjske vrste), nacionalnim zakonima i propisima (vezano za lov, ribolov, zaštitu prirode) – (životinjske vrste).

Sukladno potrebama i specifičnostima pojedinih dijelova Hrvatske (u smislu biološke raznolikosti te vrsti kažnjivih radnji protiv divljih vrsta), potrebno je istražiti mogućnost osnivanja krovne mreže, uključujući njezine "ogranke" (njezino funkcioniranje) na razini 4 "regije" u Hrvatskoj (Osijek, Zagreb, Split, Rijeka).

Potencijalni zadaci ovakve "mreže" mogli bi biti (temeljeno na načelima EnviCrimeNet-a²):

- Povećati otkrivanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta;
- Pomoći razmjeni dobre prakse;
- Predlaganje poboljšanja neadekvatne, loše prakse;
- Razmjena neoperativnih informacija o pojavnim oblicima;
- Poticanje nadležnih institucija na učinkovitije postupanje u postojećem normativnom okviru.

Radi uspostave nacionalne "mreže" vezane za suzbijanje kažnjivih radnji protiv divljih vrsta potrebno je istražiti zakonodavni i institucionalni okvir u Hrvatskoj vezan za temu te analizirati potrebne kapacitete i okvirne troškove za uspostavu mreže. Nastavno na obavljanje spomenutih analiza izradit će se, u suradnji s nadležnim nacionalnim dionicima, prijedlog protokola za jedinstveno postupanje između policije, inspekcije, državnog odvjetništva, u borbi protiv kažnjivih radnji protiv divljih vrsta.

Osnovna pozadina iz koje proizlazi potreba analize uspostave predmetne mreže:

Prema objavljenom Izvješću o radu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (DORH) za 2017. godinu, u ukupnoj strukturi kaznenih djela, kaznena djela protiv okoliša sudjeluju sa zanemarivih 0,7% svih prijavljenih poznatih fizičkih osoba. Prema izvješćima iz 2015., 2016. i 2017. godine, DORH smatra kako je tako mali postotak ovih kaznenih djela rezultat nedovoljno razvijene ekološke svijesti, zbog čega se određena ponašanja niti ne doživljavaju kao kaznena djela. Također, smatra se da bi pojačana aktivnost nadležnih službi i institucija, čija je zadaća otkrivanje i prijavljivanje kažnjivih radnji, promijenila ovu situaciju. U ovom slučaju otvara se mogućnost pravovremenog prepoznavanja ovih kaznenih djela i podnošenja kvalitetnih kaznenih prijava, što bi u konačnici imalo preventivni učinak.³

Nadalje, ne postoje specijalizirane jedinice ili neformalne jedinice/mreža koja bi djelovala u području otkrivanja, prijavljivanja i procesuiranja kažnjivih radnji protiv divljih vrsta. Osnivanje nacionalne "mreže" vezane za suzbijanje kažnjivih radnji protiv divljih vrsta prvi je korak ka

² <https://www.envicrimenet.eu/>

³ Izvješća DORH-a za 2015., 2016. i 2017. godinu. <http://www.dorh.hr>

uspostavljanju koordiniranih timova koji se učinkovito bore protiv kažnjivih radnji protiv divljih vrsta na nacionalnoj razini, što u konačnici može doprinijeti budućoj regionalnoj suradnji u cilju učinkovite borbe protiv kažnjivih radnji protiv divljih vrsta na prekograničnom i međunarodnom planu. Direktne koristi ove mreže su povećanje broja otkrivenih, prijavljenih i procesuiranih kažnjivih radnji protiv divljih vrsta. Djelovanje predmetne mreže bi također moglo doprinijeti identificiranju kriminalnih mreža za koje se sumnja da su uključene u izvršavanje kažnjivih radnji protiv divljih vrsta, a kako bi se utvrdile veze između takvih mreža i drugih oblika (organiziranog) kriminala te identificirale rute, odredišta, modus operandi, trendovi i vrste kriminalnih aktivnosti.

Geografski obuhvat projektnog zadatka:

Projektni zadatak obuhvaća teritorij Republike Hrvatske.

Trajanje, rokovi i isporučevine projektnog zadatka:

Projektni zadatak će se obaviti u razdoblju od veljače do kraja rujna 2022. godine.

Projektni zadatak se sastoji od dvije komponente koje su naizmjenično obrađene u elaboratu.

Procjena potreba, odnosno procjena ljudskih kapaciteta, vremenskog okvira, i mogućih okvirnih financijskih troškova potrebnih za uspostavu i kontinuirano djelovanje mreže, a vezano za moguće zadatke mreže;

Izrada preporuka o mogućnosti osnivanja nacionalne krovne "mreže", uključujući njezine "ogranke" (njezino funkcioniranje) na razini 4 "regije" u Hrvatskoj (Osijek, Zagreb, Split, Rijeka). Preporuka uključuje identifikaciju tijela i institucije koje bi trebale biti uključene u mrežu te zadatke mreže (ovisno o kapacitetima tijela institucija u Hrvatskoj).

Mogućnosti osnivanja nacionalne mreže za suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta u Republici Hrvatskoj

1. Uvodna razmatranja o potrebi osnivanja nacionalne mreže

U Republici Hrvatskoj je nadležnost za otkrivanje i procesuiranje kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta jasno zakonski i institucionalno definirana. Precizno su određena državna i javna tijela koja su stvarno i prostorno nadležna za ovu vrstu kriminaliteta no ipak izostaju očekivani učinci i rezultati. Prije svega, radi se o vrlo malom broju otkrivenih prekršaja i kaznenih djela. I u onim slučajevima koji su procesuirani izostaje ozbiljan učinak sankcija na počinitelje, kako u specijalno-preventivnom tako i u generalno-preventivnom smislu (Vidjeti više u: WWF, Elaborat o znanstvenoj analiza prekršaja i kaznenih djela na štetu divljih vrsta počinjenih na području Republike Hrvatske, 2021.)

Zbog različitih razloga izostaju i konkretne preventivne aktivnosti i programi usmjereni na suzbijanje ove vrste kriminaliteta, kako unutar pojedinih nadležnih tijela tako i kroz koordinirane zajedničke aktivnosti. Opravdano se stoga može pretpostaviti značajna tamna brojka počinjenih, a neotkrivenih kažnjivih radnji. S obzirom na navedeno, ukazuje se potrebnim razmatrati nove modele koji bi doprinijeli povećanju učinkovitosti.

Jedan od mogućih modela je uspostava nacionalne mreže za suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta (u daljnjem tekstu nacionalna mreža) koja bi objedinila sve relevantne subjekte koji sudjeluju u suzbijanju ove vrste kriminaliteta i potaknula ih na još jače djelovanje kroz bolju senzibiliziranost nadležnih dionika, njihovu bolju komunikaciju i suradnju, rješavanje konkretnih problema, veću otkrivačku djelatnost, učinkovitije procesuiranje i snažniju prevenciju ove vrste kriminaliteta.

Mrežu se može promatrati kao multidisciplinarno savjetodavno tijelo za čije formiranje ne bi bila u početku potrebna dodatna zakonska regulativa. Međusobna suradnja bi se mogla regulirati zajedničkim sporazumom državnih tijela i javnih ustanova, dionika (vidjeti 6. poglavlje). Nacionalna mreža bi imala i potrebnu operativnu snagu koja proizlazi iz konkretnih ovlasti pojedinih dionika za suzbijanje kriminaliteta na štetu divljih vrsta. U kasnijim fazama razvoja, ovisno o uspješnosti realizacije postavljenih ciljeva i zadataka mreža bi na inicijativu dionika mogla biti uvrštena u relevantne zakonske i podzakonske propise (primjerice Zakon o zaštiti prirode). Na takav način bi

se stvorile potrebne pretpostavke za planiranje potrebnih proračunskih sredstava za ostvarivanje ciljeva nacionalne mreže.

Nacionalna mreža ne bi trebala imati svoje posebne zaposlenike već bi je činili zaposlenici postojećih državnih tijela i javnih ustanova. Za osnivanje i funkcioniranje mreže bili bi uglavnom dostatni postojeći resursi nadležnih tijela.

Zbog različitih razina ovlasti i nadležnosti pojedinih dionika nacionalne mreže ona ne bi bila pogodna za dijeljenje operativnih informacija u konkretnim slučajevima kroz komunikacijske kanale mreže već bi se ta vrsta komunikacije odvijala kao i do sada, u neposrednoj službenoj komunikaciji nadležnih državnih tijela. Nacionalna mreža se ne bi trebala baviti operativnim radom u konkretnim slučajevima, već bi to bilo i dalje prepušteno pojedinim dionicima mreže sukladno njihovim zakonskim nadležnostima.

Prilikom formiranja nacionalne mreže koja bi bila usmjerena na zaštićene divlje vrste trebalo bi s aspekta nacionalnog i europskog interesa za suzbijanje kriminaliteta na štetu prirode i okoliša imati u vidu i „širu sliku“ odnosno uzeti u obzir da se model nacionalne mreže može koristiti i u svrhu suzbijanja ostalih kažnjivih radnji na štetu prirode i okoliša. Jednako tako bi s aspekta ekonomičnosti i operativnosti trebalo razmisliti o objedinjavanju postojećih parcijalnih međuresornih aktivnosti koje se odnose na zaštićene divlje vrste.

Na kraju uvodnih razmatranja nekoliko riječi o metodologiji izrade elaborata. Temelj stručne analize nalazi se u znanjima i iskustvima eksperata koji su izradili elaborat. Izradi elaborata svakako su doprinijela stajališta i ideje brojnih stručnjaka iz državnih tijela i javnih ustanova s kojima su održani konzultativni sastanci u pripremnoj fazi izrade elaborata. S obzirom da uspostava nacionalne mreže podrazumijeva jedan oblik međuresorne suradnje između više državnih tijela u kojima je proces donošenja odluka strogo formalan i hijerarhijski definiran do najviših upravljačkih struktura, stajališta stručnjaka iz tih tijela nisu iznošena u ime tih tijela već u dobroj namjeri stvaranja učinkovitog mehanizma koji će doprinijeti suzbijanju ovih kažnjivih radnji.

2. Mogući opći ciljevi nacionalne mreže

Početnim općim ciljevima nacionalne mreže mogu se smatrati:

1. Stvaranje nacionalne referentne točke za pitanje suzbijanja kriminaliteta na štetu zaštićenih divljih vrsta koja bi povezivala najbolje nadležne stručnjake koji se bave ovim područjem.
2. Postizanje sinergijskog učinka među nadležnim tijelima, međusobnog poticanja, pomaganja, senzibiliziranja, usmjeravanja i savjetovanja.
3. Nadgradnja i razmjena potrebnih znanja i iskustava među dionicima mreže.
4. Poboljšanje komunikacije nadležnih tijela. Uz redovnu, uobičajenu službenu komunikaciju u konkretnim slučajevima važno je razvijati i dodatne oblike profesionalne komunikacije. U tom smislu je izuzetno važno neposredno profesionalno povezivanje predstavnika nadležnih tijela.
5. Povećanje broja otkrivenih kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta i učinkovitosti procesuiranja za najmanje 25% na godišnjoj razini. S obzirom na iznimno male trenutne brojke ovih kažnjivih radnji doista se mogu postaviti i ambiciozniji ciljevi.
6. Jačanje prevencije počinjenja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta.

3. Glavni zadaci nacionalne mreže

U funkciji realizacije postavljenih ciljeva mogu se postaviti konkretni zadaci:

3.1. Praćenje stanja i kretanja kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta.

Temelj za poboljšanje učinkovitosti u suzbijanju kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta svakako predstavljaju kvalitetno i ažurno vođene odgovarajuće evidencije. Postojeće evidencije dionika uglavnom nisu međusobno usklađene. Jedan od prvih zadataka nacionalne mreže bi trebao biti usklađivanje i poboljšanje evidencija kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta koje otkriju dionici mreže kako bi one mogle dati analitičku podlogu za daljnja planiranja i djelovanja.

S obzirom da ova vrsta kriminaliteta kod nadležnih državnih tijela zauzima iznimno mali udio nisu im posvećeni odgovarajući analitički kapaciteti. Ponekad se evidencije ovih kažnjivih radnji vode ručno. Uređenje statističkog praćenja bi podrazumijevalo i određene izmjene i dopune u postojećim sustavima vođenja internih evidencija pojedinih dionika. Praćenje bi trebalo osigurati osim na razini pojave i s obzirom na analitičke parametre koji će omogućiti kvalitetnije analize.

Osim uređenja vođenja ovih evidencija na razini pojedinog dionika nacionalne mreže značajno je takve podatke objediniti i obrađivati na jednom mjestu, nacionalnoj komunikacijsko-analitičkoj točki. Tako bi se dobila jasnija slika o stanju i kretanju kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta i na osnovi tih informacija mogle pripremati objedinjene analitičke informacije korisne svim dionicima mreže.

3.2. Zajednička analiza slučajeva dobre i loše prakse.

Opseg ove vrste kriminaliteta omogućava sveobuhvatniju analizu pojedinačnih primjera dobre, ali i loše prakse. Dionici mreže imaju mogućnost na periodičnoj razini, najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i češće, analizirati slučajeve dobre i loše prakse. Rezultati analize bi trebali poslužiti za unaprjeđenje postojeće prakse. Analizu je moguće obaviti i prigodno, povodom konkretnih dobrih ili loših slučajeva. Analiza konkretnih slučajeva bi trebala biti jedna od stalnih točaka dnevnog reda zajedničkih sastanaka dionika.

3.3. Donošenje preporuka o standardima dobre prakse i preporuka za izbjegavanje loše prakse.

Nakon analize pojedinačnih slučajeva i pojavnih oblika dionici mreže na nacionalnoj razini mogu utvrditi *standarde dobre prakse* u tipičnim slučajevima ili segmentima postupanja te o njima obavijestiti sve nadležne dionike. Isto tako nakon utvrđene loše prakse dionici mreže na nacionalnoj razini mogu davati *preporuke za izbjegavanje, otklanjanje loše prakse*.

3.4. Donošenja protokola o postupanju.

Nakon ustanovljavanja dobre prakse u postupanju odnosno donošenja preporuka za izbjegavanje loše prakse postoji mogućnost i donošenja protokola o postupanju u slučajevima počinjenih kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta. Protokol bi bio obvezujući akt kojim bi se reguliralo postupanje u određenim tipičnim situacijama. Izradi i donošenju protokola bilo bi preporučljivo pristupiti tek nakon detaljne analize pojava i tipičnih situacija, a nikako ne na osnovi pojedinačnih slučajeva i površnih analiza.

3.5. Međusobno obavješćavanje dionika nacionalne mreže.

Dionici bi imali mogućnost i obvezu posredstvom nacionalne mreže obavješćavati ostale dionike mreže o novim pojavnim oblicima kažnjivih radnji, načinima počinjenja, korištenim sredstvima, obilježjima počinitelja i drugim obilježjima počinjenja kažnjivih radnji koje su značajne za njihovu prevenciju, otkrivanje i procesuiranje.

Dionici bi kroz mrežu imali mogućnost razmjene drugih neoperativnih informacija među dionicima koje mogu biti relevantne za poboljšanje učinkovitosti u suzbijanju kažnjivih radnji.

3.6. Poticanje i organiziranje edukacija.

Sukladno potrebama dionika, nacionalna mreža bi imala ulogu poticanja i organiziranja edukacija, stručnih i znanstvenih skupova koji mogu doprinijeti boljoj razmjeni znanja i iskustava potrebnih za suzbijanje ove vrste kriminaliteta. Nacionalna mreža bi na temelju potreba dionika donijela prijedlog godišnjeg plana edukacija i drugih skupova.

Nadležna tijela, dionici mreže, bi trebali u planiranju godišnjih proračunskih troškova predvidjeti stavke za sudjelovanje svojih stručnjaka na najmanje jednom stručnom skupu godišnje i najmanje jednoj edukaciji dionika mreže godišnje.

U godišnje planove aktivnosti dionici mreže bi trebali planirati i konkretne interne i eksterne edukacije koje će oni provoditi i na kojima će prisustvovati.

Posebnu pažnju bi trebalo posvetiti osposobljavanju multiplikatora pojedinih dionika koji bi stečena znanja mogli prenositi drugim zaposlenicima svojih tijela i ustanova.

3.7. Poticanje specijalizacije i jačanje stručnih kapaciteta unutar postojećih državnih tijela i javnih ustanova.

Dionici bi sukladno najboljim mogućnostima trebali poticati specijalizaciju svojih zaposlenika za suzbijanje ove vrste kriminaliteta, ali i učiniti dostupnim potrebna znanja i vještine najširem broju nadležnih zaposlenika koji se u obavljanju svakodnevnih poslova susreću s mogućnošću i potrebom postupanja povodom ovih kažnjivih radnji.

Svaki dionik mreže bi trebao odrediti koja je to razina znanja, vještina, informiranosti potrebna za povećanje učinkovitosti.

3.8. Analiza i predlaganje izmjena i dopuna normativnih akata koji se odnose na suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta.

Na osnovi iskustava i uočenih problema i potreba svakodnevne prakse dionici mreže imaju mogućnost razmatrati i predlagati promjene i unaprjeđenje postojećih propisa.

3.9. Organiziranje i provođenje kampanja koje će imati ulogu senzibiliziranja stručne i opće javnosti o problemu kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta.

Svijest i odgovarajuća motiviranost nadležnih službenika temeljni je preduvjet postizanja napretka u suzbijanju ovih kažnjivih radnji. Jednako tako senzibiliziranje i uključivanje opće javnosti u suzbijanje ovih kažnjivih radnji može biti od iznimnog značaja za postizanje prethodno spomenutih ciljeva.

FAUNA & FLORA
INTERNATIONAL

TRAFFIC
International Wildlife Trade Monitoring

Pravosudna
akademija

LIFE19 GIE/BG/000846 SWIPE Project
Successful Wildlife Crime Prosecution in Europe

3.10. Sudjelovanje u međunarodnoj suradnji u segmentu suzbijanja kriminaliteta na štetu divljih vrsta.

3.11. Poticanje i organiziranje zajedničkih i pojedinačnih akcija usmjerenih na otkrivanje kažnjivih radnji.

3.12. Poticanje i organiziranje zajedničkih koordiniranih preventivnih akcija na određenom području.

4. Potrebni koraci za osnivanje i razvoj nacionalne mreže

U analizi su dodatno razmotreni neki koraci koje bi bilo potrebno poduzeti kako bi došlo do formiranja nacionalne mreže.

4.1. Određivanje inicijativnog tijela koje će operativno voditi formiranje nacionalne mreže.

Određivanje inicijativnog tijela od iznimne je važnosti za uspješnost projekta formiranja nacionalne mreže. O „impulsima“/inicijativama koje će ono davati ovisi formiranje i učinkovitost funkcioniranja mreže. S obzirom na djelokrug rada tu ulogu bi moglo preuzeti resorno Ministarstvo (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, u daljnjem tekstu resorno Ministarstvo ili MINGOR), sa svojim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama Upravom za zaštitu prirode i/ili Zavodom za zaštitu prirode. Unutar te organizacijske jedinice bi bilo potrebno odrediti odjel/e i konkretne državne službenike koji će voditi projekt osnivanja nacionalne mreže. Pri tome se može javiti pitanje ima li resorno ministarstvo slobodnih kapaciteta koje bi unutarnjom preraspodjelom moglo preusmjeriti na ovaj projekt ili bi trebalo dodatno zapošljavanje? Ukoliko je potrebno dodatno zapošljavanje to bi moglo značajno usložiti proces formiranja nacionalne mreže. Trenutno se ne uočava drugo tijelo koje bi moglo preuzeti ovu funkciju. Takav angažman će u početnim stadijima formiranja nacionalne mreže zahtijevati uključivanje najmanje dvoje državnih službenika na tjednoj razini obavljanja poslova ranga opterećenja do 30% radnog vremena. Za voditelja projekta formiranja nacionalne mreže važno je odrediti rukovoditelja višeg ranga. O ovim kapacitetima ovisiti će dinamika formiranja mreže. Trajanje ove faze ne bi trebalo trajati dulje od 45 dana.

4.2. Iskazivanje spremnosti nadležnih državnih tijela za sudjelovanje u radu nacionalne mreže.

Nakon što bude određeno inicijativno tijelo, ono bi u početku trebalo pribaviti službena stajališta potencijalnih dionika o spremnosti za uključivanje u rad nacionalne mreže. S obzirom da se radi o velikim državnim sustavima proces donošenja odluka je složen i traje određeno vrijeme pa bi za ovaj segment trebalo najmanje 30 dana. U pripremnim sastancima za izradu ove analize, na neformalnoj razini, u skladu s uvodnom napomenom, službenici potencijalnih dionika iskazali

su pozitivne stavove u pogledu formiranja nacionalne mreže (osim Obalne straže s kojom se nije uspjelo uspostaviti kontakt).

4.3. Sporazum o osnivanju nacionalne mreže

Nakon pribavljenih suglasnosti bilo bi potrebno donijeti službeni dokument o formiranju nacionalne mreže. Sporazum bi mogao biti ugovorni akt nadležnih državnih tijela i drugih dionika relevantnih u suzbijanju kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta kojim bi se regulirali međusobni odnosi, ciljevi, zadaci, konkretne aktivnosti, način komunikacije i druga pitanja važna za funkcioniranje mreže. Sporazum bi trebalo pripremiti inicijativno tijelo i usuglasiti ga s dionicima mreže. Temelj za suradnju i stvaranje sporazuma o suradnji nalazimo u članku 8. Zakona o sustavu državne uprave (N.N., br. 66/19 na snazi od 18.07.2019.) koji upućuje da su tijela državne uprave dužna i granicama svog djelokruga međusobno surađivati te pružiti pravnu i stručnu pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama s javnim ovlastima u obavljanju povjerenih poslova državne uprave.

4.4. Identifikacija i uključivanje u mrežu najboljih stručnjaka u području suzbijanja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta u nadležnim tijelima.

Dionici mreže bi na poziv inicijativnog tijela sukladno stvarnoj i teritorijalnoj nadležnosti i organizacijsko – tehničkim mogućnostima odredili predstavnike koji će neposredno sudjelovati u radu nacionalne mreže i njenih eventualnih ogranaka.

Dionici mreže na nacionalnoj razini bi nakon uspostave nacionalne mreže trebali odrediti stručnjake koji bi bili potencijalno uključeni na regionalnoj i lokalnoj razini u suzbijanje kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta. Prilikom određivanja stručnjaka trebalo bi se rukovoditi stvarnim djelokrugom rada stručnjaka, razinom radnog opterećenja te razinom profesionalne i osobne motiviranosti za ovo područje.

Na osnovi tih podataka bi inicijativno tijelo stvorilo i periodično ažuriralo kontakt liste stručnjaka/predstavnik nadležnih tijela na određenom području. Lista bi trebala biti dostupna ostalim dionicima radi potrebe suradnje u konkretnim slučajevima.

4.5. Formiranje nacionalne komunikacijsko-analitičke točke koja će prikupljati/kojoj će se dostavljati podaci dionika mreže.

Preko ove točke bi se odvijala komunikacija s dionicima mreže. Dionici će naravno komunicirati i neposredno sukladno zakonskim okvirima kada god se za to ukaže potreba.

Za potrebe obavljanja komunikacijsko-analitičkih poslova biti će potrebno odrediti najmanje dva zaposlenika MINGOR-a koji će uz redovne poslove, na tjednoj razini, obavljati i poslove vezane uz funkcioniranje nacionalne mreže. To naravno u materijalno financijskom smislu znači i ureds s računalima i odgovarajućom infrastrukturom. Ovakav angažman bi svakako tražio povećanje djelokruga rada za te službenike za dodatnih 25% na tjednoj razini stoga je važno uzeti u obzir postojeća radna opterećenja angažiranih službenika i njihovu stvarnu mogućnost obavljanja ovih poslova. Ukoliko neće biti uzeti u obzir realni okviri radnog opterećenja ovih zaposlenika vjerojatno će doći do problema u funkcioniranju nacionalne mreže. Plenarna komunikacija među dionicima može se s aspekta ekonomičnosti odvijati preko online platformi, a prema potrebi mogla bi se organizirati uz fizičko prisustvo.

Zbog većeg broja dionika, a s aspekta ekonomičnosti i operativnosti takvih sastanaka potrebno je prethodno precizno pripremiti dnevni red i govornike koji će izlagati o pojedinim temama.

4.6. Formiranje mrežnog (web) mjesta za komunikaciju

Za potrebe komunikacije među dionicima nacionalne mreže bilo bi potrebno formirati web stranicu kojem bi mogli pristupiti svi dionici mreže. Takvo mrežno mjesto bi trebalo imati javnu i privatnu sekciju. Javna sekcija bi bila namijenjena svim građanima dok bi se privatna sekcija koristila za komunikaciju među dionicima mreže.

Mrežno mjesto bi se moglo formirati na web poslužitelju inicijativnog tijela, resornog Ministarstva. Kreiranje bi podrazumijevalo nadogradnju na postojeće web stranice i mogli bi ih učiniti službenici koji administriraju postojeće mrežne kapacitete Ministarstva.

4.7. Formiranje statističkog/analitičkog obrasca pomoću kojeg će se prikupljati podaci od dionika nacionalne mreže

Nakon međusobnog usklađivanja dionika biti će potrebno definirati vrstu i opseg podataka o kažnjivim radnjama koji bi se dostavljali na analitičku obradu.

FAUNA & FLORA
INTERNATIONAL

TRAFFIC

Pravosudna
akademija

LIFE19 GIE/BG/000846 SWIPE Project
Successful Wildlife Crime Prosecution in Europe

4.8. Početak rada nacionalne mreže

Inicijativno tijelo bi u pogodnom trenutku moglo organizirati „kick-off“ sastanak na kojem bi se predstavila nacionalna mreža, ciljevi, aktivnosti i započeo stvarni rad. Nacionalnu mrežu bi trebalo učinkovito predstaviti interno svim nadležnim službenicima državnih tijela i javnih ustanova, ali i javnosti. Sastanak bi se mogao održati u postojećim kapacitetima nekog od državnih tijela dionika mreže. Inicijativni period bi mogao trajati od rujna do kraja prosinca 2022. u kojem bi se mogao sastaviti i potpisati sporazum među dionicima.

5. Nacionalna i regionalna razina funkcioniranja mreže?

Jedan od segmenata analize obuhvaća i razmatranje *preporuka o mogućnosti osnivanja nacionalne krovne "mreže", uključujući njezine "ogranke" (njezino funkcioniranje) na razini 4 "regije" u Hrvatskoj (Osijek, Zagreb, Split, Rijeka)* pa će u nastavku biti sagledane različite mogućnosti, prednosti i izazovi regionalnog funkcioniranja.

Na samom početku trebalo bi isključiti mogućnost formiranja mreže koja bi se sastojala samo od četiri regionalne podružnice, bez nacionalne razine funkcioniranja mreže. Ova mogućnost neće biti zasebno argumentirana već se može koristiti argumentacija od niže navedenih opcija.

Potom treba razmotriti mogućnost uspostave nacionalne mreže bez regionalnih podružnica, barem u početnim stadijima funkcioniranja.

Naime, većina dionika mreže u užem smislu, ima uređenu hijerarhijsku strukturu koja pokriva nacionalnu i regionalnu odnosno lokalnu razinu. Oni mogu kroz tu svoju organizacijsku strukturu komunicirati u oba smjera, uključujući i donošenje odgovarajućih odluka te njihovu provedbu. Posredstvom ovlaštenih predstavnika dionika u nacionalnoj mreži bi svako tijelo moglo u svojem djelokrugu realizirati dogovorene aktivnosti. U konačnici, primjerice središnji ured carinske uprave ili ravnateljstvo policije nadređeno je svojim regionalnim i lokalnim organizacijskim jedinicama. Značajan dio dogovora i odluka koji bi se donosili na regionalnoj ili lokalnoj razini ne bi se i onako mogli provesti bez suglasnosti nacionalne razine u ovim tijelima. Resorno Ministarstvo pak ima ustrojenu samo nacionalnu razinu, bez regionalnih i lokalnih podružnica. S druge strane javne ustanove, kao samostalne pravne osobe s javnim ovlastima nemaju nacionalnu razinu u užem smislu riječi, već djeluju lokalno. Ipak, resorno Ministarstvo ima određenu nadzornu, koordinacijsku ulogu u odnosu na javne ustanove, osobito onima kojima je osnivač RH i tu funkciju bismo mogli u smislu funkcioniranja nacionalne mreže smatrati značajnom i u vertikalnoj komunikaciji.

Značajan problem koji bi se mogao pojaviti u funkcioniranju regionalnih ogranaka mreže je komunikacija između regionalne i lokalne razine. Osobito kod nekih državnih tijela, primjerice kod policije ili državnog odvjetništva. Naime na regionalnoj razini, primjerice osječkoj, ustrojeno je nekoliko policijskih uprava koje funkcioniraju na istoj hijerarhijskoj razini ili više općinskih državnih odvjetništava koji su također na istoj hijerarhijskoj razini pa bi u tom smislu moglo doći do problema u koordiniranju na regionalnoj razini od strane tijela iste razine. Drugim riječima policijski službenik iz PU Osječko – baranjske koji bi primjerice bio član nacionalne mreže ne bi mogao koordinirati aktivnosti u PU virovitičko – podravskoj i slično.

Dodatni potencijalni izazov koji bi se mogao javljati na regionalnoj razini funkcioniranja mreže jest pitanje zastupljenosti. Ukoliko svi nadležni predstavnici dionika budu zastupljeni u mreži tada bi to bilo izuzetno opsežno tijelo i bila bi otežana komunikacija. S druge strane ukoliko bi se primijenio princip predstavnika samo iz pojedinih ustrojstvenih jedinica iste razine tada se javlja problem neusklađenosti s unutarnjim ovlastima i nadležnostima pojedinih državnih tijela.

Na ovom mjestu je također potrebno još jednom ukazati na to da nacionalna mreža, bez obzira na način organizacije i funkcioniranja, ne bi imala nalogodavnu ulogu u odnosu na bilo kojeg dionika. Odluke koje bi se donosile na razini nacionalne mreže provodile bi se uz pristanak dionika i sukladno njihovim zakonskim nadležnostima i ovlastima.

Uspostavom samo nacionalne razine nadležna tijela bi na najvišoj ustrojstvenoj razini bila upoznata sa svim problemima na čitavom području RH, komunikacija bi bila jednostavnija i oslanjala bi se na uobičajene postojeće komunikacijske kanale svakog pojedinog državnog tijela.

Jedan od izazova regionalnih podružnica je i složenost komunikacije unutar regionalne razine, između regionalnih razina i između regionalnih razina prema nacionalnoj razini. Pojedine aktivnosti bi se na taj način mogle duplirati, a također bi se mogli javiti problemi u pogledu donošenja različitih odluka na regionalnoj razini funkcioniranja mreže koje nisu usklađene s odlukama pojedinih državnih tijela na nacionalnoj razini.

Javlja se također i pitanje upravljanja pojedinim regionalnim razinama, njihovom razinom samostalnosti, istovrsnim problemima koji su prisutni u više regija i slično.

Nedostatkom uspostave samo nacionalne razine funkcioniranja mreže moglo bi se smatrati i neuključivanje predstavnika javnih ustanova za zaštitu prirode neposredno u mrežu, s obzirom da one djeluju lokalno. Ulogu predstavnika čuvara prirode mogli bi preuzeti nadležni službenici resornog Ministarstva ili pak odabrani predstavnici čuvara prirode. U regionalnom modelu bi predstavnici javnih ustanova za zaštitu prirode mogli biti lakše neposredno uključeni.

Naravno, treba istaknuti i određene druge prednosti formiranja regionalnih ogranaka. Ovakav koncept bi omogućio uključivanje većeg broja stvarno i mjesno nadležnih predstavnika svih dionika koji neposredno suzbijaju kažnjivih radnji. Što je veći broj neposredno uključenih predstavnika dionika može se očekivati i veći njihov učinak. Za očekivati je također, ukoliko bi se nadležni na određenom regionalnom i lokalnom području bolje poznavali i komunicirali da bi i njihova profesionalna suradnja bila bolja.

Uspostava regionalnih ogranaka omogućila bi bolji, specifičniji, konkretniji uvid u lokalne i regionalne probleme. U tom smislu bi se mogla razmatrati i mogućnost podjele na samo dvije regionalne cjeline, morsku i kopnenu, s obzirom na obilježja pojedinih divljih vrsta i njihovih

FAUNA & FLORA
INTERNATIONAL

TRAFFIC

Pravosudna
akademija

LIFE19 GIE/BG/000846 SWIPE Project
Successful Wildlife Crime Prosecution in Europe

staništa. Ne treba isključiti mogućnost niti drugačijeg modela stvaranja ogranaka koji bi primjerice bili vezani uz pojedine divlje vrste, načine počinjenja, segmente ilegalnog tržišta divljim vrstama i slično.

Zaključno, možemo sublimirati da bi bilo učinkovitije u inicijativnim i početnim fazama uspostave nacionalne mreže formirati samo nacionalnu razinu, a potom, ovisno o razvoju i potrebama mreže formirati regionalne ili čak lokalne ogranke.

6. Preporuka – tijela i institucija uključenih u nacionalnu „krovnu“ mrežu

Nakon početno definiranih državnih tijela i javnih ustanova koje bi činile nacionalnu mrežu, ovisno o specifičnostima pojavnih oblika kriminaliteta na štetu divljih vrsta u djelovanje mreže mogu se uključiti i druga tijela ili eksperti koji bi mogli doprinijeti ciljevima mreže. Iako bi mreža trebala uključivati što veći broj nadležnih dionika koji bi u skladu sa svojim stvarnim i prostornim nadležnostima na što većem području kao potencijalna poteškoća može se javiti pitanje operativnog funkcioniranja mreže ukoliko bi u nju bio uključen preveliki broj dionika.

Opravdano bi bilo stoga u početku formiranja razmotriti koncept manje brojne, ali operativno učinkovite mreže. Nadležna tijela bi trebala odrediti svoje predstavnike sukladno ranije navedenim kriterijima i to najmanje po dva predstavnika iz svakog tijela kako bi se osigurao kontinuitet i zamjena.

Posebno bi bilo potrebno istaknuti kao kriterije odgovarajuću poziciju unutar tijela, nadležnost za suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta unutar tijela iz kojeg dolaze i primjerena razina senzibiliziranosti za ovu vrstu kriminaliteta.

Iako je primarna svrha mreže suzbijanje kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta već prilikom formiranja treba imati u vidu i mogućnost proširenja njenog djelokruga odnosno ukoliko nacionalna mreža ostvari postavljene ciljeve tada se uspostavljeni model može primijeniti i na ostale kažnjive radnje koje se čine na štetu prirode i okoliša.

Nacionalna mreža također treba imati mogućnost prilagodbe novonastalim situacijama. Dionici nacionalne mreže bi mogli ovisno o stanju i kretanju kažnjivih radnji, novim pojavnim oblicima ili sukladno organizacijskim promjenama mijenjati i kreirati nove modele funkcioniranja mreže.

Nacionalnu mrežu bi u užem smislu trebali činiti stalni predstavnici:

- Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (2 predstavnika)
- Uprave za zaštitu prirode i Zavoda za zaštitu okoliša i prirode resornog Ministarstva - MINGOR (osobito uključiti nadležne državne službenike koji koordiniraju rad javnih ustanova za zaštitu prirode) (5-6 predstavnika)
  - Državnog inspektorata, Sektora za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor (4 predstavnika)
    - Policije, (osobito Uprave kriminalističke policije, Uprave za javni red i Uprave za granicu Ravnateljstva policije MUP-a) (6 predstavnika)
    - Carine, carinski službenici središnjeg ureda / MF (2 predstavnika)
    - Obalne straže RH (2 predstavnika)
    - sudova (4 predstavnika) - Uvažavajući neovisnost sudaca i sudova, a opet vodeći računa o zastupljenosti sudova u ovom važnom području predlaže se da temeljem pozicije Vrhovnog suda RH u sudbenoj vlasti i njegove uloge da osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni te da razmatrajući aktualna pitanja sudske prakse predlaže područja za stručno usavršavanje sudaca, sudskih savjetnika i sudskih vježbenika radi postizanja učinkovitosti i kvalitete pravosuđa u cjelini (članak 20. Zakona o sudovima) to budu predstavnici kaznenog odjela Vrhovnog suda RH i Visokog prekršajnog suda.

U prvim faza bi nacionalnu mrežu dakle činilo oko 25 predstavnika relevantnih dionika. Upravo predstavnici navedenih dionika činili bi okosnicu suzbijanja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta.

Sukladno potrebama, na inicijativu dionika nacionalne mreže mogu se još kao stalni ili povremeni članovi uključiti u rad i predstavnici obrazovnih i znanstvenih institucija kao što su primjerice Fakultet šumarstva i drvne tehnologije na kojem se izvode Studiji urbanog šumarstva, zaštite prirode i okoliša, Veterinarski fakultet, Hrvatski veterinarski institut, Visoka policijska škola ili Pravni fakulteti u Republici Hrvatskoj i drugi.

Također, u rad mreže se mogu uključiti i predstavnici relevantnih nevladinih organizacija koje se bave zaštićenim divljim vrstama, ali i drugi stručnjaci i institucije koji mogu doprinijeti radu mreže. Detaljnije informacije o pojedinim dionicima nacionalne mreže mogu se pronaći u *Analizi*

postojećeg institucionalnog sustava vezanog za suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta, svibanj 2022., u prilogu ovog elaborata.

Razmatranje opcije uspostave nacionalne mreže s dodatnim regionalnim ograncima na modelu regionalnog ogranka Zagreb

Radi dodatnog pojašnjenja kompleksnosti formiranja regionalnih ogranka nacionalne mreže napravljena je simulacija zastupljenosti na primjeru formiranja ogranka Zagreb.

Regionalni ogranak Zagreb uključuje područje županija (Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Međimurska županija, Varaždinska županija, Krapinsko – zagorska županija, Sisačko – moslavačka županija, Bjelovarsko – bilogorska županija, Koprivničko – križevačka Županija).

Ukoliko bi se željela postići ravnomjerna zastupljenost relevantnih dionika sukladno stvarnoj i teritorijalnoj nadležnosti tada bi trebalo uključiti predstavnike iz:

Državnog odvjetništva Republike Hrvatske - nadležni zamjenici općinskih i županijskih državnih odvjetnika iz:

- ŽDO i ODO Bjelovar
- ODO Virovitica
- ŽDO i ODO Sisak
- ŽDO i ODO Varaždin
- ODO Koprivnica
- ODO Čakovec
- ŽDO i ODO Velika Gorica
- ODO Novi Zagreb
- ŽDO i ODO Zagreb
- ODO Zlatar

Državni inspektorat Republike Hrvatske – 7 teritorijalno nadležnih inspektora zaštite prirode

Javne ustanove za zaštitu prirode - glavni čuvari prirode/čuvari prirode 2 parka prirode PP Medvednica i PP Žumberak – Samoborsko gorje+ 8 županijskih javnih ustanova

Policija – predstavnici Sektora/službi za kriminalističku policiju, javni red i granicu iz 7 policijskih uprava

Carina - predstavnik regionalnog ureda carine

Predstavnici općinskih sudova prekršajni i kazneni odjeli općinskih sudova u Bjelovaru, Virovitici, Kutini, Sisku, Čakovcu, Varaždinu, Koprivnici, Novom Zagrebu, Velikoj Gorici, Zagrebu, Zlataru.

Radilo bi se o približno 76 predstavnika ukoliko bi iz relevantnih organizacijskih jedinica bio uključen samo jedan predstavnik, bez sustava zamjena. Prema sličnom ključu bi se određivao broj predstavnika i u drugim regijama i on bi varirao s obzirom na broj županija odnosno javnih ustanova za zaštitu prirode te predstavnike Obalne straže u morskim regijama.

Kao što možemo vidjeti iz broja dionika takvog modela, a sukladno ranijim napomenama, u početnim stadijima funkcioniranja mreže bi ovakav model imao značajne organizacijske poteškoće u funkcioniranju pa stoga nije niti detaljnije razrađivan.

7. Koordinacija i vođenje nacionalne mreže

Za učinkovito funkcioniranje nacionalne mreže, ali i njenih potencijalnih regionalnih ogranaka nužno je odrediti koordinacijsko tijelo, odnosno tijelo koje će voditi mrežu. Prema prirodi stvari, bilo bi uputno da resorno Ministarstvo osim komunikacijsko – analitičke funkcije, koja je ranije spomenuta, preuzme i koordinacijsku funkciju. Ove dvije funkcije se međusobno nadopunjavaju i prožimaju.

Resorno Ministarstvo bi kroz uspostavu sustava informiranja i dostave podataka o kažnjivim radnjama od strane svih dionika dobilo specifičan uvid u stanje i kretanje prekršaja i kaznenih djela na štetu divljih vrsta na čitavom području Republike Hrvatske te bi time dobilo i mogućnost strateškog sagledavanja problema koji se u tom smislu pojavljuju. Na to se svakako nadovezuju i specifične informacije i stručna znanja koje Ministarstvo ima iz svojeg redovnog djelokruga rada i međunarodne suradnje.

Među zadatke koordinacijskog tijela ubrajali bi se: koordinacija i usmjeravanje rada nacionalne mreže, sazivanje i vođenje sastanaka, donošenje zajedno s ostalim dionicima godišnjeg plana edukacija i drugih aktivnosti.

8. Financijski troškovi osnivanja i funkcioniranja nacionalne mreže

Značajno obilježje osnivanja nacionalne mreže bi bilo da za njeno osnivanje i funkcioniranje nisu potrebni značajni financijski troškovi. S obzirom da suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta ulazi u redovni djelokrug rada svih dionika nacionalne mreže financiranje je osigurano iz proračunskih sredstava RH. Stoga ne bi trebalo angažman državnih službenika i pravosudnih dužnosnika koji su oni i onako u obvezi poduzimati iskazivati kao dodatne troškove. Osobito ne one troškove koji bi mogli proizaći iz pojačane komunikacije, suradnje, koordinacije, poduzimanja zajedničkih represivnih ili preventivnih akcija. Kad je riječ o komunikaciji, ona bi se mogla obavljati pomoću odgovarajućih audio-video platformi i elektroničkom poštom.

Manji dodatni troškovi bi se mogli pojaviti u pogledu organizacije i provedbe edukacija unutar tijela dionika mreže, no to je moguće učiniti odabirom/promjenom/dodavanjem tema u postojećim sustavima dopunskog stručnog usavršavanja državnih službenika i pravosudnih dužnosnika. Ove teme bi se dakle mogle uvrstiti u planove internih edukacija na godišnjoj razini, a ukoliko bi bile organizirane konferencije ili sličnih stručni skupovi tada bi se mogli pojaviti manji dodatni troškovi putovanja sudionika ili publiciranja radnih materijala, što se isto može održati pomoću online platformi i objaviti u online izdanjima publikacija.

Organiziranje klasičnih promotivnih kampanja bi zahtijevala nešto više sredstava, no i u tom smislu se mogu iskoristiti postojeći komunikacijski kanali s javnošću dionika i unutar njihovih državnih tijela što bi moglo polučiti značajan učinak i bez dodatnih značajnih sredstava.

Jedini zamjetni konstantan trošak bi se mogao pojaviti u resornom Ministarstvu kroz angažiranje dvoje zaposlenika koji bi u svojem djelokrugu okvirno oko 30% radnog vremena na tjednoj razini utrošili na pružanje podrške uspostavi nacionalne mreže dok bi taj angažman u smislu analitičko-administrativne potpore bio još manji, što je već ranije naznačeno.

Eksperti nisu imali uvid u detaljnije financijske aspekte funkcioniranja državnih tijela i javnih ustanova tako da, sukladno početnim dogovorima s projektnim partnerima uključenim u projekt nisu izraženi precizniji troškovi. Precizniju procjenu financijskih učinaka moguće će biti učiniti u pripremnom stadiju formiranja mreže kada će dionici pomoću svojih stručnih službi izračunati točnije iznose.

Elaborat sastavili:

dr. sc. Josip Pavliček

dr. sc. Lana Milivojević

PRILOG⁴:

ANALIZA POSTOJEĆEG INSTITUCIONALNOG SUSTAVA VEZANOG ZA SUZBIJANJE KAŽNJIVIH RADNJI PROTIV DIVLJIH VRSTA

Detekcija tijela i institucija uključenih u sustav suzbijanja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta i analiza „slabih“ i „jakih“ točaka u pojedinim institucijama

Uvodna razmatranja

Početno je potrebno dati temeljna pojmovna određenja. Institucijama će se u užem smislu, za potrebe ove analize smatrati državna tijela, tijela jedinica lokalne samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje su nadležne za suzbijanje kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta. U širem smislu će se institucijama smatrati i ona državna tijela koja na drugi način sudjeluju u suzbijanju ove vrste kriminaliteta, te će također biti spomenuti i neki neinstitucionalni kapaciteti kao što su obrazovne i nevladine organizacije koje se na određenom području bave zaštitom prirode, osobito zaštićenih divljih vrsta.

Analiza postojećeg institucionalnog sustava obaviti će se kroz prizmu potrebe procjene mogućnosti uspostave nacionalne mreže institucija u čijoj je nadležnosti suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta.

Identifikacija nadležnih institucija biti će početno učinjena kroz analizu relevantnih normativnih okvira koji reguliraju njihov djelokrug rada i nadležnosti, a potom će biti razmatrani konkretni kapaciteti pojedinih tijela.

Analiza institucionalnog sustava biti će učinjena prema kriteriju specijalnosti odnosno prioritetnih, dominantnih nadležnosti u suzbijanju ove vrste kriminaliteta. Sukladno tome možemo uzeti u obzir da su za suzbijanje kažnjivih radnji na različitim razinama u Republici Hrvatskoj primarno nadležni:

---

⁴ Analiza je sastavni dio dokumenta: ELABORAT O PROVEDENOJ ANALIZI ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA VEZANOG ZA SUZBIJANJE KAŽNJIVIH RADNJI PROTIV DIVLJIH VRSTA koja je isporučena WWF Adria u svibnju 2022. godine i u ovaj dokument je priložena uz njihovu suglasnost.

- Državni inspektorat, Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor, inspektori zaštite prirode Državnog inspektorata
- Javne ustanove za zaštitu prirode, čuvari prirode i glavni čuvari prirode
- Policija odnosno policijski službenici MUP-a
- Carina, carinski službenici Ministarstva financija
- Obalna straža
- Državno odvjetništvo Republike Hrvatske odnosno nadležni općinski i županijski državni odvjetnici
- Općinski i županijski sudovi odnosno prekršajni i kazneni odjeli općinskih sudova te Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske

U širem smislu za suzbijanje kažnjivih radnji nadležno je i Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja kao resorno državno tijelo sa svojim sastavnicama Upravnom za zaštitu prirode i Zavodom za zaštitu okoliša i prirode u pogledu normativnog uređenja ovog područja, ali i u pružanju stručne pomoći.

1. Državni inspektorat Republike Hrvatske

Državni inspektorat je državno tijelo koje obavlja inspeksijske poslove iz različitih područja djelatnosti među kojima se nalazi i zaštita prirode. U tu svrhu je unutar Državnog inspektorata osnovana inspekcija zaštite prirode (članak 4. Zakona o Državnom inspektoratu NN 115/18, 117/21 na snazi od 01.04.2019.) U djelokrugu rada inspekcije zaštite prirode svakako spada inspeksijski nadzor prema Zakonu o zaštiti prirode, a time i postupanje sa zaštićenim vrstama, osobito u pogledu zabranjenih radnji na njihovu štetu. Neposredno poslove u navedenoj inspekciji obavljaju inspektori zaštite prirode, viši inspektori zaštite prirode i viši inspektori zaštite prirode – specijalisti. Organizacijski je inspekcija zaštite prirode smještena unutar Državnog inspektorata u Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor. Iako se izdvajanjem specijaliziranih inspekcija otvara bolja mogućnost koordiniranog djelovanja različitih inspeksijskih službi i neovisnost, njihova odvojenost od resornih državnih tijela, prije svega ministarstava, za čiju djelatnost su primarno vezani, mogla bi slabiti njihovu stručnu i preventivnu ulogu, u ovom slučaju u segmentu zaštite prirode

U pogledu suzbijanja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta inspektori zaštite prirode predstavljaju najspecijaliziranije i primarno nadležne državne službenike kako u pokretanju

prekršajnih postupaka tako i podnošenju kaznenih prijava. Može se reći da su inspektori zaštite prirode značajna referentna točka u ovom segmentu kriminaliteta, osobito prekršaja.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti surađuju s ostalim nadležnim tijelima. U tom smislu možemo uočiti dvije razine komunikacije, horizontalnu i vertikalnu. Kroz tzv. horizontalnu komunikaciju inspektori zaštite prirode surađuju s policijom, javnim ustanovama, carinskom upravom, nadležnim ministarstvom dok u smislu prekršajnih i kaznenih postupaka po vertikalnoj razini komuniciraju s nadležnim državnim odvjetništvom i prekršajnim sudovima odnosno Visokim prekršajnim sudom.

Razmatrajući zadovoljstvo spomenutih dionika u komunikaciji ona se karakterizira kao vrlo dobra, osobito na horizontalnoj razini i u pogledu reaktivnih represivnih aktivnosti odnosno postupanja u konkretnim slučajevima kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta. Uočava se još dosta prostora u unaprjeđenju komunikacije s drugim dionicima u odnosu na preventivne aktivnosti, ali i jačanje otkrivačke djelatnosti. Jačim, proaktivnijim zadiranjem u tamnu brojku, počinjenih, a neotkrivenih prekršaja i kaznenih djela dobila bi se jasnija i realnija slika o stanju i kretanju kriminaliteta na štetu divljih vrsta. U pogledu otkrivanja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta inspektori zaštite prirode u najvećoj mjeri usmjereni su na dojave građana i drugih državnih tijela.

Postoji prostor za jače uključenje inspektora zaštite prirode u iniciranje i koordiniranje međusektorskih akcija koje bi mogle imati jači otkrivački, a onda i preventivni karakter.

U pogledu vertikalne komunikacije sa nadležnim sudovima i državnim odvjetništvom uočava se prostor za unaprjeđenje razine senzibiliziranosti/educiranosti/specijalizacije državnih odvjetnika i nadležnih sudaca prekršajnih i kaznenih sudova. Navedeno bi doprinijelo bržem rješavanju ovih predmeta i snažnijem sankcioniranju počinitelja.

Za područje cijele Republike Hrvatske Sektor ima 110 inspektora, od toga je 20 zaduženo za prirodu, 65 za okoliš, a za vode 25. Što se zaštite prirode tiče u prosjeku je jedan inspektor zaštite prirode po županiji, no ima slučajeva i da je jedan inspektor nadležan za 2-3 županije. Za područje Grada Zagreba nadležno je 5 inspektora. S obzirom na relativno mali broj inspektora zaštite prirode ograničena je mogućnost njihovog proaktivnog i preventivnog djelovanja. Za još učinkovitije suzbijanje kažnjivih radnji na štetu prirode svakako bi trebao biti veći broj inspektora zaštite prirode kako bi se oni mogli više posvetiti radu na terenu. Tada bi se otvorila i veća mogućnost prilagođavanja radnog vremena inspektora vremenu počinjenja kažnjivih radnji, koje se najčešće događaju u večernjim i noćnim satima i u neradne dane

Inspekcija zaštite prirode, ali i veterinarska i fitosanitarna inspekcija imaju nadležnost u provedbi nadzora temeljem Zakona o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama NN 94/13, 14/19 na snazi od 15.02.2019.

U pogledu normativnih alata inspektori zaštite prirode imaju na raspolaganju kompletan prekršajni normativni instrumentarij dok se u smislu kaznenih djela imaju ulogu inicijatora kaznenog progona.

Jednako tako je potrebno spomenuti nadležnost lovne inspekcije Državnog inspektorata u pogledu utvrđivanja prekršajne odgovornosti zbog povrede članka 60. st.3. Zakona o lovstvu u odnosu na smeđeg medvjeda, divlje mačke i dabra, koji su također strogo zaštićeni. Pri tome također treba imati na umu da lovna inspekcija u okviru svojeg djelokruga rada može doći do saznanja o počinjenim kažnjivim radnjama na štetu zaštićenih divljih vrsta pa je iznimno važna bliska suradnja s drugim nadležnim tijelima.

2. Javne ustanove za zaštitu prirode

Za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode javne ustanove osniva Vlada Republike Hrvatske, a za upravljanje ostalim zaštićenim područjima ili dijelovima prirode javne ustanove osnivaju predstavnička tijela jedinica područne (regionalne) samouprave (članak 130. Zakona o zaštiti prirode). Time su javne ustanove za zaštitu prirode dodatna tijela koja brinu o zaštiti prirode na točno određenim područjima koja uživaju posebnu zaštitu, često puta i zbog zaštićenih životinjskih i biljnih vrsta koja obitavaju na njima.

Unutar javnih ustanova neposredni nadzor u zaštićenim područjima provode čuvari prirode i glavni čuvari prirode koji svoju dužnost obavljaju u posebnoj unutarnjoj ustrojstvenoj jedinici (članak 206. Zakona o zaštiti prirode). Zakon o zaštiti prirode u članku 209. pobliže određuje i konkretne ovlasti čuvara prirode i glavnih čuvara prirode koje su im potrebne za obavljanje neposrednog nadzora. Također se određuje njihovo pravo i obveza da ukoliko u zaštićenom području tijekom provedbe nadzora zateknu osobu u obavljanju radnji za koje je propisana prekršajna odgovornost poduzmu propisane mjere među kojima su i naplata novčane kazne, podnošenje optužnog prijedloga i kaznene prijave. Među takvim zabranjenim radnjama svakako se ističu i one koje se odnose na strogo zaštićene životinjske i biljne vrste.

Ukupan broj od 186 čuvara prirode u Republici Hrvatskoj predstavlja značajan kapacitet za suzbijanje ovih kažnjivih radnji tim više što je njihovo djelovanje omeđeno upravo na zaštićena područja na kojima je i najveći očekivani broj jedinki zaštićenih divljih vrsta. Na pojedinim

zaštićenim područjima bi se trebao povećati broj čuvara prirode radi učinkovitijeg nadzora velikih zaštićenih područja. Radi se o specijaliziranim zaposlenicima javnih ustanova kojima je suzbijanje kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta primarni zadatak. Čuvari prirode su u pravilu i dodatno senzibilizirani i motivirani za suzbijanje kažnjivih radnji.

Slabost koja se uočava je angažiranje čuvara prirode u obavljanju drugih poslova u javnim ustanovama koji nisu u njihovoj primarnoj nadležnosti čime se smanjuje njihova otkrivačka i preventivna funkcija. Također je značajno razmisliti i o boljoj organizaciji radnog vremena u smislu prilagođavanja kritičnim vremenima kada se događa počinjenje prekršaja i kaznenih djela.

Uočava se prostor za poboljšanje njihove uloge u prekršajnom postupku osobito u pogledu jasnijeg određenja čuvara prirode kao službenih osoba što treba značajnije urediti, intenzivnijoj edukaciji u primjeni pravnih propisa i metodologiji otkrivanja i istraživanja prekršaja, ali i davanju više instrumentarija prekršajnog postupka u njihovu nadležnost. Relativno mali broj optužnih prijedloga posljednjih godina s obzirom na broj čuvara prirode znak je da bi bilo potrebno intenzivirati njihovu otkrivačku djelatnost.

Čuvari prirode u obavljanju svojih poslova surađuju s policijom kada im je potrebna njihova asistencija, ali i s inspektorima zaštite prirode u slučajevima koji prelaze njihove zakonske ovlasti.

U pravilu se izražava zadovoljstvo čuvara prirode o komunikaciji s ova dva državna tijela. Čuvari prirode i javne ustanove imaju neposrednu komunikaciju s prekršajnim odjelima nadležnih općinskih sudova i tu je prisutno nezadovoljstvo brzinom provođenja prekršajnih postupaka te vrstom i težinom izrečenih sankcija počiniteljima prekršaja. Čuvari prirode imaju izuzetno rijetku komunikaciju s državnim odvjetništvom. Ono što čuvari prirode posebno naglašavaju kao nedostatak jest nedovoljna komunikacija s nadležnim ministarstvom i nedovoljna stručna pomoć u konkretnim slučajevima kažnjivih radnji.

Nacionalni parkovi

NP Brijuni

NP Kornati

NP Krka

NP Mljet

NP Paklenica

NP Plitvička jezera

NP Risnjak

NP Sjeverni Velebit

Parkovi prirode

PP Biokovo

PP Kopački rit

PP Lastovsko otočje

PP Medvednica

PP Papuk

PP Telašćica

PP Učka

PP Velebit

PP Vransko jezero

PP Žumberak – Samoborsko gorje

Županijske javne ustanove

JU Priroda Bjelovarsko-bilogorske županije

JU Natura Slavonica

JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Dubrovačko-neretvanske županije

Javna ustanova - Maksimir

JU Natura Histrica

JU NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije

JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije

JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije

JU za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Ličko-senjske županije

Međimurska priroda - Javna ustanova za zaštitu prirode

J.U. agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije

JU za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije

JU Priroda Primorsko-goranske županije

JU Zaštita prirode Sisačko-moslavačke županije

JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije
„More i krš“

JU Priroda Šibensko-kninske županije

JU Priroda Varaždinske županije

JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i ekološkom mrežom Virovitičko-podravske županije

JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Vukovarsko-srijemske županije

JU Natura Jadera

JU Zeleni prsten Zagrebačke županije

Lokalne javne ustanove

JU za upravljanje park-šumom “Marjan“

JU Kamenjak

JU Pećinski park Grabovača

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području općine Rakovica

Javna ustanova Rezervat Lokrum

3. PolICIJA

Analiziramo li članak 3. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima N.N, 76/09, 92/14, 70/19) na snazi od 01.08.2019. nalazimo da je u članku 3. st.1. t. 3 među policijske poslove uvršteno sprječavanje kaznenih djela i prekršaja, njihovo otkrivanje i prikupljanje podataka o tim djelima i počiniteljima. Također, je u istom članku i stavku, ali u točki 4. predviđeno u nadležnosti policije traganje za počiniteljima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim tijelima.

Osim ovako općenito određene nadležnosti policije, u Zakonu o zaštiti prirode N.N. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 na snazi od 04.01.2020. predviđeno je člankom 211. st. 1. da policijski službenici samostalno, kao ovlaštene osobe, obavljaju inspeksijski nadzor ako postoji osnovna sumnja o povredi odredbi Zakona o zaštiti prirode, ali i da su dužni pružiti pomoć inspektorima i čuvarima prirode kada se za to ukaže potreba. Iz pravosudne prakse je poznato da policijski službenici uglavnom optužne prijedloge podnose samostalno, ali postupaju i na temelju zahtjeva čuvara prirode i inspektora zaštite prirode.

Policija je nadležna za otkrivanje i istraživanje kažnjivih radnji na čitavom području Republike Hrvatske. Organizirana je hijerarhijski, na tri razine, policijske postaje, policijske uprave i Ravnateljstvo policije (članak 8. Zakona o policiji NN 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, 33/15, 121/16, 66/19 na snazi od 18.07.2019.). U RH ima oko 20 000 policijskih službenika no oni obavljaju različite poslove u sustavu sigurnosti. Policijske postaje u kontekstu otkrivanja i razjašnjavanja kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta imaju najznačajniju ulogu. Policijski službenici policijskih postaja će u pravilu biti najčešće prvi koji će neposredno uočiti elemente kažnjivih radnji ili će pružati pomoć drugim državnim tijelima. Najčešće će to biti djelatnici temeljne policije, ali to mogu biti i djelatnici prometne policije ili granične policije, osobito pomorske policije.

Višu hijerarhijsku razinu organizacije policije predstavljaju policijske uprave koje su ustrojene na područjima županija. One osim koordiniranja i usmjeravanja rada policijskih postaja obavljaju i neposredno složenije poslove iz djelokruga rada policijskih postaja. Na razini policijske uprave ustrojeni su specijalistički odjeli i službe koji se bave određenom vrstom kriminaliteta ili sigurnosnih poslova. Posebno treba istaknuti specijalizirane policijske službenike za prevenciju kriminaliteta čija je primarna funkcija osmišljavanje i provođenje konkretnih preventivnih aktivnosti i programa.

Ravnateljstvo policije kao najviša hijerarhijska organizacijska jedinica policije koordinira i usmjerava rad policijskih uprava i bavi se najsloženijim sigurnosnim problemima na nacionalnoj razini.

U sastavu policije ne postoji specijalizacija policijskih službenika za suzbijanje ovih vrsta kažnjivih radnji već je obavljaju mjesno nadležni djelatnici temeljne, prometne i granične/pomorske policije. U slučaju potrebe provođenja kriminalističkog istraživanja kaznenih djela uključuju se i službenici kriminalističke policije iz policijskih postaja i policijskih uprava, ovisno o nadležnosti za pojedino kazneno djelo.

S obzirom na broj policijskih službenika i druge kapacitete policije može se reći da je riječ o najznačajnijem državnom tijelu u suzbijanju kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta. Kao što je navedeno temeljna policija i drugi specijalizirani oblici pokrivaju čitav teritorij RH i njihova interventna/reaktivna sposobnost ima važnu ulogu u efikasnosti prekršajnog i kaznenog progona. Treba naglasiti da policija ima interventnu sposobnost 24/7/365 i da u svakom trenutku može reagirati na počinjenje prekršaja i kaznenog djela. Brzina reakcije u konkretnom slučaju može ovisiti o trenutnim kapacitetima odnosno broju policijskih službenika u smjeni i drugim prioritetnim zadacima. Može se ustvrditi da je policija također adekvatno opremljena za obavljanje poslova otkrivanja i razjašnjavanja prekršaja i kaznenih djela. Policija je adekvatno osposobljena za primjenu općeg i posebnog prekršajnog i kaznenog zakonodavstva, no postoji prostor za bolju upoznatost

sa segmentom posebnog prekršajnog zakonodavstva koji se odnosi na zaštitu prirode, osobito Zakonom o zaštiti prirode. Uočava se također prostor za jače senzibiliziranje policijskih službenika za otkrivanje ovih kažnjivih radnji osobito u kontekstu svakodnevnog obavljanja poslova. Senzibilizacija bi mogla dovesti i do jačeg angažmana policijskih službenika u prevenciji ovih prekršaja i kaznenih djela. U pogledu odnosa s drugim tijelima policija komunicira s inspektorima zaštite prirode i čuvarima prirode pružajući im potporu potrebnu za provedbu njihovih poslova i kada pojedini slučaj prelazi okvire njihove nadležnosti kao što je to u slučaju kaznenih djela. Vezano uz kažnjive radnje policija u vertikalnoj komunikaciji surađuje i s pravosudnim tijelima, državnim odvjetništvom i prekršajnim sudovima podnoseći odgovarajuće prijave.

4. Carinska uprava

Carinska uprava kao nadležno tijelo obavlja nadzor radi osiguranja pravilne primjene propisa o javnim davanjima i javnopravnim naknadama te osiguranja zaštite zdravlja i života ljudi, životinja, prirode i okoliša kao i drugih općih i javnopravnih interesa. (članak 4. Zakona o carinskoj službi, pročišćeni tekst zakona NN 68/13, 30/14, 115/16, 39/19, 98/19, na snazi od 25.04.2019.)

U tom smislu temeljem odredbi Zakona o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama N.N. 94/13, 14/19 na snazi od 15.02.2019. carinska služba obavlja nadzor nad prekograničnim prometom i trgovinom divljim vrstama. U slučaju utvrđenih prekršaja ili kaznenih djela carinski službenici ovlašteni su provesti prekršajni postupak ili podnijeti kaznenu prijavu. Prvostupanjske prekršajne postupke carinska uprava provodi samostalno. Carinski službenici su zajedno s policijskim službenicima granične policije u prilici neposredno na graničnim prijelazima identificirati krijumčarenje strogo zaštićenim biljnim i životinjskim vrstama odnosno njihovim derivatima. Za to je važna njihova osposobljenost za prepoznavanje obilježja ovih vrsta, mogućnosti njihove eksploatacije i načina krijumčarenja. Možemo reći da su carinski službenici i granična policija zadnja linija obrane u segmentu suzbijanja kažnjivih radnji na štetu prirode na nacionalnoj razini. Jednako tako oni mogu biti i prvi senzori koji će registrirati unošenje takvih vrsta u zemlju. Nadzor nad svim oblicima transporta 24/7/365 značajan su faktor koji može doprinijeti otkrivanju kažnjivih radnji. Na njihovu sposobnost otkrivanja kažnjivih radnji utječu brojni čimbenici, a osobito oscilacije u prometu tijekom turističke sezone. Iako carinska služba djeluje i dubinski na čitavom teritoriju RH, Zakon o zaštiti prirode ne predviđa uključivanje carinskih službenika u provođenje inspeksijskih poslova. Unutar carinske uprave ne postoji specijalizacija carinskih službenika za suzbijanje kriminaliteta na štetu prirode i stoga je potrebna

periodična edukacija i senzibilizacija u tom smislu. S obzirom da segment krijumčarenja zaštićenih divljih vrsta ulazi u primarni djelokrug rada carinske službe postoji i njen interes za unaprjeđenjem suradnje svih nadležnih državnih tijela, a osobito u pogledu razmjene informacija o novim pojavnim oblicima i edukacije. Također je moguće sudjelovanje carinskih službenika u radu nacionalne mreže, kako na nacionalnoj, tako i na regionalnoj razini. Znanja i iskustva carinskih službenika u pogledu načina krijumčarenja mogu također biti korisna i drugim nadležnim tijelima u poboljšanju otkrivačke djelatnosti.

Temeljem dostavljenih sažetih podataka o prekršajnim postupcima koji su vođeni temeljem Zakona o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama od strane Carinske uprave u proteklom šestogodišnjem razdoblju (2016. – 2021. g.) razvidno je kako je pokrenuto 78 prekršajnih postupaka i podnesena jedna kaznena prijava. Najveći broj optužnih prijedloga podnesen je od strane carinskih službenika na zračnim lukama u Splitu i Zagrebu, a ostali od strane službenika na graničnim prijelazima ili tijekom carinjenja robe koja se dostavlja poštom. (Izvor: Elaborat o znanstvenoj analizi prekršaja i kaznenih djela na štetu divljih počinjenih na području Republike Hrvatske, 2021.)

Carinska služba organizirana je hijerarhijski na središnji ured i područne urede u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu. U RH ima prema godišnjem izvješću za 2021. godinu ukupno 2628 carinskih službenika.

5. Obalna straža

Sukladno odredbama članka 211. stavak 2. i 3. Zakona o zaštiti prirode ovlaštene službene osobe Obalne straže RH obavljaju inspekcijski nadzor na području zaštićenog ekološko – ribolovnog pojasa RH odnosno gospodarskog pojasa RH, a mogu djelovati i u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru ako postoji osnovana sumnja o povredi odredaba Zakona o zaštiti prirode.

Zakon o Obalnoj straži Republike Hrvatske, N.N. 125/19, na snazi od 28.12.2019. također u članku 5. u nekoliko točaka stavlja u djelokrug rada navedene poslove.

Ovlaštene osobe prve kategorije Obalne straže mogu neposredno primjenjivati ovlasti u svrhu provođenja inspekcijskog nadzora odnosno podnošenja optužnog prijedloga, izdavanja obveznog prekršajnog naloga i prekršajnog naloga te naplate kazne na mjestu počinjenja prekršaja.

U praksi se pokazalo da ovlaštene službene osobe obalne straže ne participiraju u značajnijoj mjeri u represivnom suzbijanju ove vrste kriminaliteta.

6. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Državno odvjetništvo kao samostalno i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno je i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih djela i drugih kažnjivih djela. (članak 3. Zakona o državnom odvjetništvu, N.N. 67/18, 21/22, na snazi od 01.03.2022.) Poslove sukladno svojem djelokrugu obavljaju državni odvjetnici i zamjenici državnih odvjetnika u okviru teritorijalno nadležnih županijskih i općinskih državnih odvjetništava.

Za procesuiranje kaznenih djela iz segmenta organiziranog kriminaliteta i korupcije osnovano je posebno državno odvjetništvo pod nazivom Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK). Poslove USKOK-a obavlja ravnatelj i zamjenici ravnatelja u sastavu Odjela tužitelja koji uz sjedište u Zagrebu ima odsjeke u Osijeku, Splitu i Rijeci. (Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, NN 76/09, 116/10, 145/10, 57/11, 136/12, 148/13, 70/17, na snazi od 27.07.2017) Promatrajući u kontekstu kaznenih djela na štetu prirode USKOK je nadležan za procesuiranje onih kaznenih djela koja su počinjena u sastavu grupe ili zločinačkog udruženja.

Konkretna teritorijalna nadležnost pojedinih županijskih i općinskih državnih odvjetništava određena je Zakonom o područjima i sjedištima državnih odvjetništava, N.N. 67/18, 21/22, na snazi od 01.03.2022.

I. Županijsko državno odvjetništvo u Bjelovaru za područje Županijskog suda u Bjelovaru:

Općinsko državno odvjetništvo u Bjelovaru za područje Općinskog suda u Bjelovaru

Općinsko državno odvjetništvo u Virovitici za područje Općinskog suda u Virovitici

II. Županijsko državno odvjetništvo u Dubrovniku za područje Županijskog suda u Dubrovniku:

Općinsko državno odvjetništvo u Dubrovniku za područje Općinskog suda u Dubrovniku

Općinsko državno odvjetništvo u Metkoviću za područje Općinskog suda u Metkoviću

III. Županijsko državno odvjetništvo u Karlovcu za područje Županijskog suda u Karlovcu:

Općinsko državno odvjetništvo u Gospiću za područje Općinskog suda u Gospiću

Općinsko državno odvjetništvo u Karlovcu za područje Općinskog suda u Karlovcu

IV. Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku za područje Županijskog suda u Osijeku:

Općinsko državno odvjetništvo u Osijeku za područje:

Općinskog suda u Đakovu

Općinskog suda u Osijeku

V. Županijsko državno odvjetništvo u Puli – Pola za područje Županijskog suda u Puli –
Pola:

Općinsko državno odvjetništvo u Pazinu za područje Općinskog suda u Pazinu

Općinsko državno odvjetništvo u Puli – Pola za područje Općinskog suda u Puli

VI. Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci za područje Županijskog suda u Rijeci:

Općinsko državno odvjetništvo u Rijeci za područje:

Općinskog suda u Crikvenici

VII. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku za područje Županijskog suda u Sisku:

Općinsko državno odvjetništvo u Sisku za područje:

Općinskog suda u Kutini

Općinskog suda u Sisku

VIII. Županijsko državno odvjetništvo u Slavonskom Brodu za područje Županijskog suda
u Slavonskom Brodu:

Općinsko državno odvjetništvo u Požezi za područje Općinskog suda u Požezi

Općinsko državno odvjetništvo u Slavonskom Brodu za područje Općinskog suda u
Slavonskom Brodu

IX. Županijsko državno odvjetništvo u Splitu za područje Županijskog suda u Splitu:

Općinsko državno odvjetništvo u Splitu za područje:

Općinskog suda u Makarskoj

Općinskog suda u Splitu

Općinskog prekršajnog suda u Splitu

X. Županijsko državno odvjetništvo u Šibeniku za područje Županijskog suda u Šibeniku:

Općinsko državno odvjetništvo u Šibeniku za područje Općinskog suda u Šibeniku

XI. Županijsko državno odvjetništvo u Varaždinu za područje Županijskog suda u
Varaždinu:

Općinsko državno odvjetništvo u Čakovcu za područje Općinskog suda u Čakovcu

Općinsko državno odvjetništvo u Koprivnici za područje Općinskog suda u Koprivnici

Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu za područje Općinskog suda u Varaždinu

XII. Županijsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici za područje Županijskog suda u
Velikoj Gorici:

Općinsko državno odvjetništvo u Novom Zagrebu za područje Općinskog suda u Novom
Zagrebu

Općinsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici za područje Općinskog suda u Velikoj Gorici

XIII. Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru za područje Županijskog suda u Vukovaru:

Općinsko državno odvjetništvo u Vinkovcima za područje Općinskog suda u Vinkovcima

Općinsko državno odvjetništvo u Vukovaru za područje Općinskog suda u Vukovaru

XIV. Županijsko državno odvjetništvo u Zadru za područje Županijskog suda u Zadru:

Općinsko državno odvjetništvo u Zadru za područje Općinskog suda u Zadru

XV. Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu za područje Županijskog suda u Zagrebu:

Općinsko kazneno državno odvjetništvo u Zagrebu za područje:

Općinskoga kaznenog suda u Zagrebu

Općinskog prekršajnog suda u Zagrebu

Općinskog suda u Sesvetama

Općinsko državno odvjetništvo u Zlataru za područje Općinskog suda u Zlataru.

Iako su državni odvjetnici i ovlaštene tužitelji u prekršajnom postupku oni ne sudjeluju u značajnijoj mjeri u ovim postupcima na štetu divljih vrsta već to čine naprijed spomenuta državna tijela i pravne osobe s javnim ovlastima. Međutim, državno odvjetništvo je dominantno usmjereno na pokretanje i vođenje kaznenih postupaka za počinjena kaznena djela na štetu prirode. Ono koordinira i usmjerava druga nadležna tijela nakon saznanja o počinjenom kaznenom djelu. Može se ustvrditi da su državni odvjetnici visoko osposobljeni za primjenu kaznenog zakonodavstva u pogledu procesuiranja ove vrste kriminaliteta, dok bi dodatno stručno usavršavanje i senzibilizacija u pogledu posebnog zakonodavstva iz segmenta zaštite prirode mogli doprinijeti još boljoj kvaliteti.

U odnosu na suradnju s drugim državnim tijelima državno odvjetništvo komunicira s njima, ali i građanima od kojih zaprima kaznene prijave, a potom nadležnim tijelima, prije svega policiji, nalaže provođenje potrebnih izvidnih i dokaznih radnji u konkretnim slučajevima. Zbog iznimno niskog udjela ove vrste kriminaliteta u ukupnom kriminalitetu u RH izuzetno je teško postići potrebnu razinu specijalizacije državnih odvjetnika na pojedinim područjima. Državni odvjetnici raspolažu s kompletnim pravnim instrumentarijem i stvarnim ovlastima potrebnim za kazneni progon. Državno odvjetništvo je prije svega represivno državno pravosudno tijelo i nema značajniju ulogu u poduzimanju preventivnih aktivnosti na suzbijanju kriminaliteta, osim onih preventivnih učinaka koji proizlaze i kaznenopravnih sankcija i učinkovitosti u otkrivanju i procesuiranju počinitelja.

Na dan 31.12.2020. godine u svim državnim odvjetništvima je bilo zaposleno 638 državnih odvjetnika i njihovih zamjenika. Od tog broja ih je 419 radilo u općinskim državnim odvjetništvima.

7. Sudovi

Sudovi kao tijela državne vlasti svoju sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno sukladno Zakonu o sudovima, NN 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, na snazi od 01.03.2022. i drugim relevantnim zakonima. Sudbena vlast se obavlja u općinskim sudovima koji se ustanovljavaju za područje jedne ili više općina odnosno grada ili dijela gradskog područja. Po potrebi se ustrojavaju stalne službe na određenim područjima. Rad sudova organiziran je kroz sudske odjele. U kontekstu kažnjivih radnji na štetu prirode relevantni su kazneni odjeli općinskih i županijskih sudova te prekršajni odjeli općinskih sudova i stalnih službi koji su nadležni suditi u prekršajnim postupcima. Drugostupanjsko sudbeno tijelo u prekršajnim postupcima je Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske. U sastavu općinskih sudova u sjedištu županijskih sudova i u županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku osnovani su specijalizirani sudski odjeli za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti USKOK-a. Slična specijalizacija sudaca niti na prekršajnoj niti kaznenoj razini ne postoji u pogledu prekršaja i kaznenih djela na štetu prirode. Relativno mali broj ovih prekršajnih i kaznenih predmeta niti ne dopušta dublju specijalizaciju sudaca tako da ovi prekršajni i kazneni predmeti dolaze različitim sucima. Značajnim se ukazuje i potreba dodatnog stručnog usavršavanja sudaca iz segmenta posebnog zakonodavstva iz segmenta zaštite prirode kao i potreba senzibilizacije za ovo područje. Jedna od slabosti sudskog segmenta rada koju također ističu drugi dionici u procesu jest dugotrajnost prekršajnih i kaznenih postupaka i relativno blage kazne za počinitelje koje ne djeluju odvraćajuće.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao najviši sud, između ostalog osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U sudovima je na dan 31. prosinca 2019. radilo ukupno 1712 sudaca. U sudovima je radilo 622 sudskih savjetnika i stručnih suradnika, diplomiranih pravnika u statusu sudačkog vježbenika i 5875 sudskih službenika i namještenika. (izvor <http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=30>)

Konkretna teritorijalna nadležnost pojedinih županijskih i općinskih sudova određena je Zakonom o područjima i sjedištima sudova, N.N. 67/18, 21/22, na snazi od 01.03.2022.

I. Županijski sud u Bjelovaru za područje Općinskog suda u Bjelovaru i Općinskog suda u Virovatici.

Općinski sud u Bjelovaru

Općinski sud u Virovitici

II. Županijski sud u Dubrovniku za područje Općinskog suda u Dubrovniku i Općinskog suda u Metkoviću.

Općinski sud u Dubrovniku

Općinski sud u Metkoviću

III. Županijski sud u Karlovcu za područje Općinskog suda u Gospiću i Općinskog suda u Karlovcu.

Općinski sud u Gospiću

Općinski sud u Karlovcu

IV. Županijski sud u Osijeku za područje Općinskog suda u Đakovu i Općinskog suda u Osijeku.

Općinski sud u Đakovu

Općinski sud u Osijeku

V. Županijski sud u Puli – Pola za područje Općinskog suda u Pazinu i Općinskog suda u Puli – Pola.

Općinski sud u Pazinu

Općinski sud u Puli – Pola

VI. Županijski sud u Rijeci za područje Općinskog suda u Crikvenici i Općinskog suda u Rijeci.

Općinski sud u Crikvenici

Općinski sud u Rijeci

VII. Županijski sud u Sisku za područje Općinskog suda u Kutini i Općinskog suda u Sisku.

Općinski sud u Kutini

Općinski sud u Sisku

VIII. Županijski sud u Slavonskom Brodu za područje Općinskog suda u Požegi i Općinskog suda u Slavonskom Brodu.

Općinski sud u Požegi

Općinski sud u Slavonskom Brodu

IX. Županijski sud u Splitu za područje Općinskog suda u Makarskoj, Općinskog suda u Splitu i Općinskog prekršajnog suda u Splitu.

Općinski sud u Makarskoj

Općinski sud u Splitu

Općinski prekršajni sud u Splitu

X. Županijski sud u Šibeniku za područje Općinskog suda u Šibeniku.

Općinski sud u Šibeniku

XI. Županijski sud u Varaždinu

Općinski sud u Čakovcu

Općinski sud u Koprivnici

Općinski sud u Varaždinu

XII. Županijski sud u Velikoj Gorici za područje Općinskog suda u Novom Zagrebu i Općinskog suda u Velikoj Gorici.

Općinski sud u Novom Zagrebu

Općinski sud u Velikoj Gorici

XIII. Županijski sud u Vukovaru za područje Općinskog suda u Vinkovcima i Općinskog suda u Vukovaru.

Općinski sud u Vinkovcima

Općinski sud u Vukovaru

XIV. Županijski sud u Zadru za područje Općinskog suda u Zadru.

Općinski sud u Zadru

XV. Županijski sud u Zagrebu za područje Općinskoga građanskog suda u Zagrebu, Općinskoga kaznenog suda u Zagrebu, Općinskog prekršajnog suda u Zagrebu, Općinskog radnog suda u Zagrebu, Općinskog suda u Sesvetama i Općinskog suda u Zlataru.

Općinski kazneni sud u Zagrebu

Općinski sud u Sesvetama postupat će u građanskim i prekršajnim predmetima

Općinski sud u Zlataru.

Općinski sud u Sisku nadležan je za postupanje u kaznenim predmetima i za područje Općinskog suda u Kutini, Općinski sud u Osijeku i za područje Općinskog suda u Đakovu, Općinski sud u Rijeci i za područje Općinskog suda u Crikvenici, a Općinski sud u Splitu i za područje Općinskog suda u Makarskoj.

8. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja resorno je državno tijelo za područje zaštite prirode, a time i zaštićene divlje vrste. Uprava za zaštitu prirode u okviru Ministarstva obavlja

upravne i stručne poslove vezane uz očuvanje bioraznolikost i georaznolikosti, ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, očuvanje i zaštitu dijelova prirode uključujući zaštićena područja i područja ekološke mreže, izvršavanjem, odnosno osiguravanjem izvršavanja obveza preuzetih iz međunarodnih ugovora, zakona i drugih propisa. Ministarstvo provodi upravni nadzor i stručni nadzor nad radom nacionalnih parkova i parkova prirode.

Isto tako u sastavu Ministarstva djeluje i Zavod za zaštitu okoliša i prirode obavlja stručno-analitičke poslove iz područja zaštite prirode i zaštite okoliša te prikuplja i objedinjava podatke i informacije o svim sastavnicama okoliša i pritiscima na okoliš i prirodu, vodi i razvija informacijske sustave okoliša i prirode, radi analize, priprema izvješća i podloge o stanju okoliša i prirode te stručna mišljenja glede očuvanja prirode i održivosti korištenja prirodnih dobara, uključujući zaštićena područja i područja ekološke mreže.

U pogledu procesuiranja kažnjivih radnji na štetu zaštićenih divljih vrsta Ministarstvo ima značajnu ulogu u kreiranju pravnih okvira kako u kaznenopravnom smislu tako i u prekršajno pravnom smislu. Zavod za zaštitu okoliša i prirode također ima ulogu u konkretnim prekršajnim i kaznenim predmetima kroz davanje stručnih procjena o utjecaju počinjenja prekršaja ili kaznenog djela na štetu zaštićenih divljih vrsta na populaciju te vrste. Uočava se također potreba za jačom koordinacijskom ulogom i stručnom podrškom javnim ustanovama i čuvarima prirode u konkretnim postupanjima vezanim uz prekršajne kažnjive radnje.

9. Drugi kapaciteti koji mogu doprinijeti suzbijanju kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta

Prilikom razmatranja drugih kapaciteta koji bi mogli doprinijeti učinkovitosti nacionalne mreže svakako ostaje mogućnost angažiranja stručnjaka i znanstvenika koji se u svojem radu bave pitanjima vezanim uz otkrivanje, razjašnjavanje, dokazivanje, ali i prevenciju ove vrste kriminaliteta. Također je potrebno uzeti u obzir i obrazovne i znanstveno istraživačke institucije koje u svojim obrazovnim i istraživačkim programima imaju ovaj segment djelatnosti. Također se mogu spomenuti i kapaciteti nevladinih organizacija koje djeluju na području Republike Hrvatske. Pri tome treba uzeti u obzir one nevladine organizacije koje imaju člansku infrastrukturu na lokalnim razinama i čiji kapaciteti mogu doprinijeti otkrivanju kažnjivih radnji. Od nevladinih organizacija možemo spomenuti dvije:

WWF (World Wide Fund for Nature)

WWF je jedna od najvećih i najuglednijih svjetskih nezavisnih organizacija za zaštitu prirode, koju podržava gotovo pet milijuna ljudi i koja je aktivna u više od stotinu zemalja na pet kontinenata. Misija WWF-a je zaustavljanje propadanja zemljina prirodnog okoliša te izgradnja budućnosti u kojoj ljudi žive u skladu s prirodom čuvajući svjetsku biološku raznolikost te osiguravajući da je uporaba obnovljivih prirodnih resursa održiva, promovirajući smanjenje zagađenja i rasipne potrošnje.

WWF Adria službeno je osnovan početkom 2015. iako je WWF u regiji Dinarskog luka aktivan više od 15 godina. WWF igra ključnu ulogu u zaštiti biološke raznolikosti regije Dinarskog luka, dijela veće mediteranske i dunavsko-karpatske ekoregije.

Sa sjedištem u Zagrebu, Hrvatska, WWF Adria djeluje u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Crnoj Gori, BJR Makedoniji, Kosovu*, Sloveniji i Srbiji. WWF Adria je ogranak i djeluje kroz Mediteranski program WWF koji je uspostavio WWF International za zaštitu šuma, morskih i slatkovodnih ekosustava na Mediteranu.

Iako kao nevladina organizacija nema neposrednu ulogu u pojedinačnim slučajevima kažnjivih radnji, zbog svoje opredijeljenosti za zaštitu prirode WWF Adria relevantan je čimbenik u suzbijanju kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta. Osnaživanje sustava državnih tijela kroz specifične projekte, kakav je i ovaj, WWF Adria svakako treba uzeti u obzir kao značajnu snagu u ovom kontekstu.

Udruga BIOM

Udruga Biom, osnovana 2006. godine, jedna je od vodećih organizacija civilnog društva za zaštitu prirode u Hrvatskoj. Predstavnik je Hrvatske u BirdLife Internationalu, najvećoj svjetskoj mreži za zaštitu ptica i prirode. Bavi se zaštitom divljih ptica te drugih vrsta i staništa, borbom protiv krivolova i drugih opasnosti za živi svijet, okuplja zaljubljenike u prirodu, organizira volontiranja te educira mlade i odrasle.

Stručna je, otvorena i inovativna organizacija, koja sa širokom mrežom članova, volontera i suradnika doprinosi očuvanju bioraznolikosti i utječe na promjene ponašanja javnosti i relevantnih dionika u Hrvatskoj. Kao BirdLife partner sudjeluje u kreiranju politika za zaštitu prirode na međunarodnoj razini i zagovara unaprijeđenje nacionalnog pravnog okvira i institucionalnih kapaciteta. (Godišnje izvješće Udruge Biom za 2020. godinu)

FAUNA & FLORA
INTERNATIONAL

TRAFFIC
TRAFFIC IN WILDLIFE AND PLANTS

Pravosudna
akademija

LIFE19 GIE/BG/000846 SWIPE Project
Successful Wildlife Crime Prosecution in Europe

S obzirom na značajne kapacitete Udruge koji su prisutni na terenu relevantan je njihov potencijalni doprinos u segmentu otkrivanja kažnjivih radnji, uočavanja tragova, sredstava počinjenja i počinitelja.